

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžso/5/2015
Identifikačné číslo spisu: 8014200289
Dátum vydania rozhodnutia: 29.03.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:8014200289.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov: 1/ F. N., bytom v O., Poľská republika (predtým Patryk Zabawa - ARTIMA, naposledy s miestom podnikania vo Svidníku, Centrálna č. 632/7, IČO: 46 022 546) a 2/ B. U. K., nar. XX.XX.XXXX., bytom E., Poľská republika, obaja právne zastúpení: JUDr. Dušanom Remetom, advokátom so sídlom v Prešove, Masarykova č. 2, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8-10, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovanej číslo: 17494-2/2014-BA zo 16. januára 2014 , o odvolaní žalobcu 1/ a žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 28. októbra 2014, č. k. 1S/15/2014-39, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/15/2014-39 zo dňa 28. októbra 2014 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

Krajský súd v Prešove rozsudkom z 28. októbra 2014, č. k. 1S/15/2014-39, zamietol žalobu žalobcu 1/, ktorou sa žalobca 1/ domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej zo 16. januára 2014, číslo: 17494-2//2014-BA. Zároveň druhou výrokovou vetou vo vzťahu k žalobkyni 2/ podľa § 250j ods. 2 písm. c/ a d/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zrušil napadnuté rozhodnutie žalovanej v spojení s rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočka Prešov z 28. októbra 2013, číslo 26072-78/2013-PO a vrátil vec žalovanej na ďalšie konanie. O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že žalobcovi 1/ náhradu trov konania nepriznal a žalobkyni 2/, ktorá mala vo veci úspech, priznal náhradu trov konania v sume 213,06 eur.

Krajský súd po preskúmaní rozhodnutia žalovanej vo vzťahu k žalobným námietkam k porušeniu práv žalobcu 1/ dospel k záveru, že rozhodnutie a postup žalovanej je v súlade so zákonom. Podľa názoru krajského súdu žalobca 1/ okrem nedodržania 60-dňovej lehoty na vydanie napadnutého rozhodnutia, porušenia zásady dvojinstančnosti správneho konania, ktoré nebolo preukázané, netvrdil žiadne porušenie svojich subjektívnych práv, ale namietal porušenie práv zamestnancov. Pri nedodržaní

procesných lehôt podľa názoru krajského súdu ide o procesné pochybenie, ktoré nemá vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Namietané nezákonnosti postupu žalovanej bez uvedenia konkrétnych porušení subjektívnych práv žalobu je pre rozhodnutie vo veci irelevantné. Rovnako považoval krajský súd za nedôvodnú aj námietku žalobcu 1/, že bola porušená zásada dvojínštančnosti konania, lebo z obsahu predloženého administratívneho spisu je nepochybné, že žalovaná nerozhodovala na základe iných dôkazov ako tých, ktoré boli zistené pred vydaním prvostupňových rozhodnutí, pričom prvostupňové a odvolacie konanie tvoria jeden celok. Rozhodnutie žalovanej je len podrobnejšie skutkovo a právne odôvodnené.

Krajský súd bol tiež toho názoru, že pobočka žalovanej, ako aj žalovaná, boli oprávnené vykonať kontrolu vo vzťahu k reálnemu výkonu zamestnania zamestnancami žalobcu 1/. K ostatným námietkam žalobcu 1/ vo vzťahu k prejudikovaniu rozhodnutí v oznámení žalovanej príslušnému orgánu Poľskej republiky a retroaktívite krajský súd skonštatoval, že žalobca 1/ v žalobe nenamietal v súvislosti s uvedenými námietkami porušenia konkrétneho právneho predpisu, ktorý by správnym orgánom takýto postup zakazoval, a aké subjektívne práva žalobcu 1/ boli porušené. Ústava Slovenskej republiky v článku 2 ods. 2 upravuje, že štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Vo vzťahu k žalobkyni 2/ krajský súd skonštatoval, že najprv skúmal včasnosť podanej žaloby, a to s odôvodnením, že žalobkyňa 2/ sa stala účastníčkou súdneho konania až na základe právoplatného uznesenia a dospel k záveru, že žaloba bola podaná včas. Z obsahu predloženého administratívneho spisu ďalej zistil, že napadnuté rozhodnutie žalovanej bolo doručené dňa 27. januára 2014, avšak z výpovede žalobkyne 2/, ale aj z doručky pripojenej v spise vyplýva, že toto rozhodnutie neprevzala žalobkyňa, ale G., pričom súd nepovažoval za účelné a hospodárne, aby ukladal žalovanej opätovne predmetné rozhodnutie doručovať žalobkyni 2/, ktorá sa síce nie zákonom stanoveným spôsobom o obsahu rozhodnutia dozvedela.

V súvislosti s posúdením veci samej krajský súd dospel k záveru, že vykonané dokazovanie je nedostatočné na vykonanie objektívneho záveru, že žalobkyňa 2/ na území Slovenskej republiky reálne činnosť zamestnanca nevykonávala. Preto doteraz vykonané zistenia správnych orgánov považuje za predčasné a zistenie skutkového stavu za nedostatočné na posúdenie veci.

Rozhodnutia pobočky sociálnej poisťovne ako aj žalovanej považoval za neodôvodnené, a teda v rozpore s § 209 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, ktoré ukladá uviesť, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bola organizačná zložka vedená pri hodnotení dôkazov a pri hodnotení právnych predpisov, na základe ktorých rozhodovala.

Po preskúmaní rozhodnutí Sociálnej poisťovne, pobočky Prešov a rozhodnutia žalovanej v rozsahu a z dôvodov uvedených žalobkyňou 2/ krajský súd dospel k záveru, že rozhodnutia boli vydané na základe nedostatočne zisteného stavu veci a sú nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, preto podľa § 250j ods. 2 písm. c/ a d/ OSP napadnuté rozhodnutia zrušil a vrátil vec žalovanej na ďalšie konanie.

II.

Rozsudok krajského súdu včas napadol odvolaním žalobca 1/ a navrhol, aby odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu v jeho zamietajúcej časti zmenil tak, že žalobe žalobcu 1/ vyhovie a zruší napadnuté rozhodnutie žalovanej a prisúdi žalobcovi 1/ náhradu trov prvostupňového konania vo výške 426,12 eur a odvolacieho konania vo výške 142,04 eur.

Za odvolacie dôvody žalobca 1/ označil skutočnosti, spočívajúce v tom, že krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Namietal porušenie práva na spravodlivý proces, práva na dodržanie zásad správneho konania, práva

vlastniť majetok, práva na podnikanie za rovnakých podmienok ako domáce subjekty a práva na dosahovanie zisku vlastnou činnosťou.

Uviedol, že v dôsledku rozhodnutia žalovanej má značné ťažkosti s udržaním doterajších zamestnancov a náborem nových zamestnancov a pri znižujúcom sa počte zamestnancov nie je schopný dodržať zmluvné podmienky dohodnuté s obchodnými partnermi. Nesúhlasil so záverom prvostupňového súdu, že postupom žalovanej nedošlo k porušeniu princípu dvojinstančnosti správneho konania. Rozhodnutie žalovanej považoval za nepreskúmateľné a v celom rozsahu za arbitrárne. Žalovaná sa podľa mienky odvolateľa nevysporiadala s argumentáciou žalobcu 1/ a odvolanie zamietla z dôvodov a skutočností, ktoré boli po prvýkrát oznámené až žalovanou v jej rozhodnutí. V tomto smere malo byť žalobcovi odňaté jeho subjektívne právo brániť sa proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy. Týmto novými dôkazmi a skutočnosťami mali byť predovšetkým argumenty žalovanej súvisiace s nepreukázaním registrovaného miesta podnikania zamestnávateľa, ku ktorým sa žalobca 1/ nemal možnosť vyjadriť, nakoľko boli po prvýkrát spomenuté až v druhostupňovom rozhodnutí.

Žalobca 1/ ďalej namietal, že do kompetencie žalovanej nepatrí uskutočňovanie kontroly týkajúcej sa reálneho výkonu činnosti zamestnancov. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie žalovanej č. 7942-3/2014 zo dňa 29. januára 2014, kde žalovaná jednoznačne skonštatovala, že nie je oprávnená vstupovať do pracovnoprávných vzťahov a výkon činnosti zamestnancov je oprávnený kontrolovať len inšpektorát práce, ktorého kontrolné zistenia sú pre ňu záväzné.

Žalobca 1/ ďalej dôvodil, že primárnou pracovnou náplňou zamestnancov žalobcu 1/ bol roznos letákov, ktoré si zamestnanci preberali v externej spoločnosti vo Svidníku. Podľa špecifických podmienok jednotlivých zákaziek žalobca následne kontaktoval zamestnancov a poveril ich roznášaním letákov na vybraných lokalitách. Z preberania a distribúcie letákov má zamestnávateľ vyhotovené fotografické záznamy, roznášanie kontrolujú iní zamestnanci a zamestnancom sa vedú dochádzkové listy, čo jednoznačne preukazuje reálny výkon činnosti na území Slovenskej republiky.

Žalobca 1/ namietal aj spôsob výkonu kontroly, nakoľko z rozhodnutia žalovanej vyplýva, že práve na základe vykonaných kontrol u žalobcu 1/ dospela žalovaná k tomu, že žalobca nespĺňa podmienku reálneho výkonu činnosti. Žalobca 1/ pritom organizačnej zložke žalovanej predložil všetky podklady, ktoré si kontrolóri vyžiadali. Žalovaná si nevyžiadala ďalšie doklady, nepristúpila k osobnému výsluchu zamestnancov a ani inému spôsobu preverenia tvrdení žalobcu 1/. Okrem toho pravidelne daňovému úradu odovzdáva štvrťročné súhrnné výkazy a každý rok podáva aj daňové priznanie na daň z príjmu, z ktorých vyplýva nielen to, že žalobca 1/ reálne vykonáva činnosť, ale aj rozsah a obsah tejto činnosti, čo môže len prostredníctvom svojich zamestnancov. Poukázal tiež na to, že pri kontrolách žalobca 1/ predložil tzv. reporty (správy) - dochádzky jednotlivých zamestnancov do práce. Pokiaľ ide o nepreukázanie reálneho výkonu činnosti, nie je možné zo samotnej okolnosti nezastihnutia zamestnávateľa alebo zamestnanca v mieste podnikania v čase výkonu kontroly vyvodiť záver, že u žalobcu 1/ nebol preukázaný reálny výkon práce jeho zamestnancov na území Slovenskej republiky; v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie žalovanej z 28. júna 2012, č. 8519-5/2012-BA, v ktorom táto vyslovila totožný názor.

Žalobca 1/ mal za to, že krajský súd sa nevysporiadal s ďalšími argumentmi uvedenými v žalobe, najmä s porušením princípu rovnakého zaobchádzania. Ďalej namietol, že došlo k nepripustnej retroaktívite v rozhodnutiach žalovanej. Aj podľa praktickej príručky, na ktorú sa žalovaná odvoláva, prípadné zistenia zakladajúce zmenu uplatniteľnej legislatívy sa aplikujú až od momentu zistenia, nie spätne.

Vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu 1/ žalovaná navrhla rozsudok krajského súdu čo do prvej časti výroku potvrdiť ako vecne správny. Žalobca v odvolaní neuviedol také námietky k správnosti preskúmaného rozhodnutia, ani právne relevantné dôvody, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zrušenie jej rozhodnutia. Uviedla, že vykonala a naďalej vykonáva kontroly reálneho výkonu činnosti zamestnancov, ktorí majú bydlisko v Poľskej republike a ktorých zamestnávateľ má sídlo na území Slovenskej republiky, na základe podnetu ZUS Váňava a z dôvodu pretrvávajúceho trendu narastajúceho počtu „registrovaných

poľských zamestnávateľov“ vzbudzujúceho podozrenie zo zneužívania systému verejného zdravotného poistenia, ktoré avizovala najmä ZP Dôvera a Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Len v prípadoch, kde sa nepreukáže reálny výkon činnosti dotknutého zamestnanca, rozhoduje Sociálna poisťovňa o tom, že zamestnancovi nevzniklo, resp. zaniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti podľa slovenskej legislatívy. V prípade, ak Sociálna poisťovňa už vystavila zamestnancom žalobcu formulár E101 SK/PD A1, títo zamestnanci podliehajú slovenskej legislatíve až do dňa platnosti formulárov. Ak ide o zamestnancov, ktorým doteraz nebol vystavený formulár PD A1 o určení uplatniteľnej legislatívy a na základe kontrol nebol preukázaný reálny výkon činnosti zamestnancov na území Slovenskej republiky a splnenie podmienok registrovaného sídla zamestnávateľa, Sociálna poisťovňa rozhoduje o tom, že dotknutému zamestnancovi povinné sociálne poistenie na území Slovenskej republiky nevzniklo. O uvedených skutočnostiach bola informovaná centrála poľskej inštitúcie sociálneho zabezpečenia ZUS vo Váršave listom z 25. júla 2013, č. 36968-2/2013-BA na ktorý žalobca v odvolaní poukazuje. Poľská inštitúcia sociálneho zabezpečenia ZUS Váršava listom z 10. októbra 2013, č. 992900/502/32/2013 tieto skutočnosti akceptovala. V tejto súvislosti žalovaná uviedla, že pobočky Sociálnej poisťovne postupujú podľa uvedených postupov vo vzťahu ku všetkým zamestnancom bez rozdielu národnosti či štátnej príslušnosti, preto nie je opodstatnené tvrdenie žalobcov o porušení princípu rovnakého zaobchádzania. Sociálna poisťovňa ďalej poukázala, že nezasahuje do majetkových práv žalobcu 1/, keďže nerozhoduje o odvodovej povinnosti, ale o nevzniku, resp. zániku sociálneho poistenia jeho zamestnanca podľa slovenskej legislatívy, čo má za následok, že za tohto zamestnanca nebol povinný platiť poistné na sociálne poistenie.

Žalovaná uviedla, že žalobcovi 1/ takisto nebráni využívať právo na podnikanie a dosahovanie zisku. Na preukázanie reálneho výkonu činnosti zamestnancov nepostačuje len formálnym spôsobom deklarovať podnikanie, napr. obchodnými, pracovnými zmluvami, dochádzkami zamestnancov. Sociálna poisťovňa vychádza aj z dohodnutých mzdových podmienok. Dochádzať z Poľskej republiky do rôznych miest Slovenskej republiky, odpracovať napr. 1 alebo 3 hod. denne sa javí ako neefektívne, t. j. je predpoklad, že výdavky významným spôsobom presahujú príjmy. Uvedené potom vyvoláva podozrenie z obchádzania právnych predpisov Poľskej republiky. Žalovaná poukázala na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo 4. októbra 2012 vo veci C-115/11, z ktorého vyplýva, že inštitúcia vystavujúca osvedčenie E 101 (korešpondujúce s osvedčením PD A1) je povinná vykonať riadne posúdenie skutkových okolností relevantných na uplatnenie pravidiel pre posudzovanie uplatniteľnej právnej úpravy v oblasti sociálneho zabezpečenia a v dôsledku toho zaručiť správnosť informácií, ktoré figurujú v tomto osvedčení.

Žalovaná ďalej uviedla, že daňové úrady neurčujú uplatniteľnú legislatívu, a preto stanovisko daňového úradu by v tomto smere bolo právne irelevantné. Daňové úrady pri plnení daňovej povinnosti daňovníka neskúmajú reálny výkon činnosti, ale len správnosť odvedenej dane na základe predložených dokladov. Poukázala tiež na skutočnosť, že je oprávnená kontrolovať splnenie podmienok na určenie uplatniteľnej legislatívy v súlade s koordinačnými nariadeniami, ktoré upravujú oblasť sociálneho zabezpečenia. K námietke, ktorou žalobca 1/ poukazoval na rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie z 28. júna 2012, č. 8519-5/2012-BA uviedla, že ide o jediné rozhodnutie v skutkovo a právne obdobnej veci, ktorým bolo zrušené rozhodnutie prvostupňového orgánu. Sociálna poisťovňa však prehodnotila svoj právny názor a následne vo všetkých obdobných prípadoch postupovala tak, že rozhodnutia prvostupňových správnych orgánov potvrdila. Súčasne uviedla, že kontrola vykonaná zamestnancami Sociálnej poisťovne, pobočka Prešov, na ktorú žalobca poukazuje v žalobe, bola zameraná na kontrolu odvodu poistného na sociálne poistenie a plnenie povinností zamestnávateľa uložených zákonom č. 461/2003 Z. z. V rámci tejto kontroly sa nezisťovali skutočnosti relevantné na preverenie reálneho výkonu činnosti zamestnancov žalobcu.

III.

Rozsudok krajského súdu rovnako napadla čo do druhej výrokovej časti odvolaním žalovaná z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. f) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu v napadnutej časti zmenil

tak, že žalobu zamietá. Namietala, že rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a poukázala na svoje vyjadrenie z 18.03.2014, ktoré v predmetnej veci zaslala krajskému súdu.

Uviedla, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané na základe dostatočne zisteného skutkového stavu veci a po zhodnotení všetkých relevantných dôkazov. V rámci vykonanej kontroly, ktorá sa uskutočnila dňa 7. marca 2013 bolo zistené, že v mieste podnikania žalobcu 1/, (do 3. septembra 2013 na adrese: 17. novembra 116, Prešov) sa nachádza súkromný byt osoby, ktorá nie je v pracovnoprávnom vzťahu so žalobcom 1/. Na uvedenej adrese sa nenachádzala žiadna kancelária a ani prevádzka žalobcu 1/, nevykonávala sa riadiaca činnosť ani prevádzkové záležitosti podniku. Adresa zapísaná vo výpise zo Živnostenského registra do 3. septembra 2013 slúžila len ako adresa na doručovanie poštových zásielok. Rovnako aj na ďalšej zistenej adrese - Ing. Miloš Almasi, Karpatská č. 7, Svidník (splnomocnený zástupca žalobcu 1/) bolo zistené, že sa jedná o súkromný byt, v ktorom sa nikto nenachádzal. Následne po získaní ďalšej adresy - Hotel Rubín, Centrálna č. 632/7, Svidník, bolo zistené, že sa tam nachádza kancelária „spracovateľskej firmy“. Na uvedenej adrese sa nachádzali dve osoby, pričom ani jedna z nich nebola v pracovnoprávnom vzťahu so žalobcom 1/. Ďalej žalovaná uviedla, že riadenie spoločnosti vykonáva p. Patryk Zabawa z adresy svojho trvalého bydliska v Poľskej republike, a teda neriadi svoju spoločnosť z územia Slovenskej republiky. Žalobca 1/ nedisponuje konkrétnym rozpisom práce prideleného zamestnancom, prácu pridáva len telefonicky, pričom miesto a spôsob práce určuje bez časového ohraničenia. Dodala, že žalobca 1/ nepredložil ku kontrole žiadne doklady preukazujúce skutočnosť, že zamestnanci reálne prácu vykonávajú. Z toho dôvodu preto nebolo možné v deň kontroly zistiť počet zamestnancov, ktorí mali v daný deň vykonávať činnosť na území Slovenskej republiky, prípadne miesto výkonu činnosti.

V ďalšej časti odvolania žalovaná zdôraznila skutočnosť, že pri posudzovaní splnenia základných kritérií registrovaného sídla nepostupuje podľa slovenskej legislatívy, ale je povinná postupovať v súlade so záväznými nariadeniami Európskej únie a z „Praktickej príručky Právne predpisy, ktoré sa vzťahujú na zamestnancov v Európskej únii, Európskom hospodárskom priestore a vo Švajčiarsku“, ktorá sa uplatňuje v rámci celej Európskej únie. Zároveň dodala, že vychádza aj z termínov, na základe ktorých je možné určiť registrované sídlo alebo miesto podnikania zamestnávateľa, ktoré vypracoval Súdny dvor na základe prípadu Planzer Luxembourg Sarl (C-73/06), podľa ktorého určenie miesta sídla hospodárskej činnosti predpokladá zohľadnenie súhrnu faktorov, medzi ktorými sa v prvom rade nachádza sídlo, miesto ústredia, miesto stretnutia riadiacich osôb spoločnosti a miesto, obvykle totožné, v ktorom sa rozhoduje o všeobecnej podnikovej politike. Registrované sídlo alebo miesto podnikania môžu byť uznané až po splnení určitých podmienok, pričom v rámci skúmania relevantných skutočností je potrebné preukázať miesto, kde má podnik registrované sídlo a správu, dĺžku obdobia od zriadenia podniku v členskom štáte, počet administratívnych zamestnancov pracujúcich v sídle, miesto, kde je uzatvorená väčšina zmlúv s klientmi, sídlo, ktoré určuje politiku spoločnosti a prevádzkové záležitosti, miesto, kde sa vykonávajú hlavné finančné funkcie vrátane bankovníctva, miesto nábory zamestnancov, a pod. Nakoľko teda žalobca 1/ riadi spoločnosť z adresy trvalého bydliska v Poľskej republike, personálnu, mzdovú a účtovnú agendu spracúva externá firma sídliaca na adrese Centrálna č. 632/7, Svidník, ktorej zamestnanci nie sú v pracovnom pomere so žalobcom 1/, pracovné povinnosti ukladá žalobca 1/ iba telefonicky, o čom nevyhotovuje žiaden záznam, nemá vlastných administratívnych zamestnancov pracujúcich v mieste podnikania, žalovaná zastáva názor, že v danom prípade nie je splnená podmienka registrovaného sídla, alebo miesta podnikania. Preto sa na zamestnancov žalobcu 1/ nemôže uplatňovať legislatíva štátu, v ktorom má podľa výpisu zo Živnostenského registra žalobca 1/ registrované sídlo, alebo miesto podnikania, t. j. legislatíva Slovenskej republiky.

Žalovaná ďalej uviedla, že na základe kontroly sa nepodarilo preukázať reálny výkon činnosti zamestnancov žalobcu 1/ na území Slovenskej republiky, ani splnenie podmienok registrovaného sídla, alebo miesta podnikania. Poukázala na to, že v danej veci všetky okolnosti nasvedčujú tomu, že uzatváranie pracovných zmlúv s osobami s bydliskom v Poľskej republike a tam vykonávajúcich činnosť samostatne zárobkovo činných osôb, je účelové s cieľom vyhnúť sa plateniu príslušných odvodov v Poľskej republike, teda v štáte svojho bydliska, resp. zoptimalizovať svoje náklady na

sociálne zabezpečenie v Poľskej republike. Záverom žalovaná dodala, že na preukázanie reálneho výkonu činnosti zamestnancov nepostačuje len formálnym spôsobom deklarovať podnikanie, napr. pracovná zmluva, obchodná zmluva, ale je potrebné vychádzať aj napr. z dohodnutých mzdových podmienok. V tejto súvislosti poukázala na to, že počet hodín, ktoré majú zamestnanci za mesiac odpracovať a k tomu prislúchajúca mzda za vykonanú prácu vzbudzujú odôvodnené pochybnosti o rentabilnosti, keďže zamestnanci dochádzajú z Poľskej republiky na územie Slovenskej republiky individuálne, odpracujú denne 1 až 3 hodiny, preto je predpoklad, že výdavky týchto zamestnancov významným spôsobom presahujú príjmy, ktoré majú zaručené v pracovnej zmluve.

Vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej žalobcovia 1/ a 2/ navrhli rozsudok krajského súdu v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť. Zároveň si uplatnili náhradu trov konania.

Stotožnili sa s názorom krajského súdu a opätovne zdôraznili tú skutočnosť, že vzhľadom na povahu činnosti zamestnancov vykonanie kontrol u žalobcu 1/ v žiadnom prípade pre zistenie skutkového stavu náležitým a objektívnym spôsobom nepostačuje.

V ďalšej časti vyjadrenia uviedli rovnaké námietky, ako uviedol žalobca 1/ v podanom odvolaní. Konkrétne poukázali na to, že primárnou pracovnou náplňou zamestnancov žalobcu 1/ bol roznos letákov, ktoré si zamestnanci preberali v externej spoločnosti. Podľa špecifických podmienok jednotlivých zákaziek žalobca následne kontaktoval zamestnancov a poveril ich roznášaním letákov na vybraných lokalitách. Z preberania a distribúcie letákov má zamestnávateľ vyhotovené fotografické záznamy, roznášanie kontrolujú iní zamestnanci a zamestnancom sa vedú dochádzkové listy, čo jednoznačne preukazuje reálny výkon činnosti na území Slovenskej republiky. Žalobca 1/ predložil všetky pri kontrole požadované doklady, vrátane dokladov preukazujúcich reálny výkon činnosti jeho zamestnancom na území Slovenskej republiky. Žalobca 1/ je subjektom registrovaným pre DPH a pravidelne daňovému úradu odovzdáva štvrťročné súhrnné výkazy a každý rok podáva daňové priznanie pre daň z príjmu. Taktiež žalobca 1/ predložil tzv. reporty (správy) - dochádzky jednotlivých zamestnancov do práce, ktoré neboli zo strany oboch správnych orgánov nijako zohľadnené. Opätovne poukázali na rozhodnutie žalovanej z 28. júna 2012, č. 8519-5/2012-BA, ktorým žalovaná v skutkovo a právne obdobnej veci zrušila rozhodnutie svojej organizačnej zložky. Pre rozhodnutie v danej veci rovnako vyhodnotili ako irelevantnú argumentáciu žalovanej, že externá účtovníčka, ako aj splnomocnený zástupca žalobcu 1/ Ing. M. Almaši nie sú v pracovnom pomere so žalobcom 1/. Záverom žalobcovia 1/ a 2/ zotrvali na názore, že právny názor žalovanej je predčasný a zistenie skutkového stavu veci v správnom konaní bolo nedostatočné. Vyjadrili nesúhlas so záverom žalovanej, že žalobca 1/ nespĺňa podmienky registrovaného sídla, alebo miesta podnikania. Podozrenie z obchádzania právnych predpisov Poľskej republiky vyhodnotili ako bezpredmetné a nepreukázané.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok - ďalej len „SSP“ a § 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 492 ods. 2 SSP v spojení s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie alebo zmenu.

Z obsahu súdneho spisu, ktorého súčasťou bol aj administratívny spis žalovanej, najvyšší súd zistil, že prvostupňovým rozhodnutím z 28. októbra 2013, číslo: 26072-78/2013-PO Sociálna poisťovňa, pobočka Prešov rozhodla, že pani B. U. K., nar. XX.XX.XXXX, ako zamestnancovi zamestnávateľa Patryk Zabawa - ARTIMA, Karpatská 754/7, Svidník, (do 02.09.2013 sídlo 17. novembra 116, Prešov), IČO: 46 022 546, zaniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti dňa 31.05.2013. Žalovaná rozhodnutím zo 16. januára 2014, číslo: 17494-2/2014-BA odvolanie zamestnanca a zamestnávateľa zamietla a rozhodnutie potvrdila.

Podľa § 492 ods. 2 SSP, odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté

predo dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Podľa § 250 ods. 1 OSP, účastníkmi konania sú žalobca a žalovaný. Súd aj bez návrhu uznesením priberie do konania účastníka správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté.

B. U. K., nar. XX.XX.XXXX bola ako zamestnanec žalobcu 1/ účastníkom správneho konania, pričom je celkom zrejmé, že zrušenie napadnutého rozhodnutia sa bude dotýkať jej práv a povinností, keďže predmetom rozhodnutia bola otázka, či p. B. U. K. zaniklo povinné sociálne poistenie podľa slovenskej legislatívy dňom 31.05.2013. Od vzniku a trvania povinného sociálneho poistenia sa potom odvíja celý rad práv v oblasti nemocenského, dôchodkového poistenia, poistenia v nezamestnanosti, napr. právo na dávky v nezamestnanosti, nemocenské, resp. dôchodkové dávky. Zrušením napadnutého rozhodnutia by teda mohli byť dotknuté jej práva.

Pokiaľ krajský súd uznesením zo dňa 13.08.2014 č. k. 1S/12/2014-44 pripustil vstup B. U. K. do konania na strane žalobcu podľa tretej časti Občianskeho súdneho poriadku (§ 92 ods. 1 OSP), nepostupoval v súlade so zákonom, pretože v správnom súdnictve je vylúčené rozhodovanie podľa § 92 ods. 1 OSP, keďže druhá hlava piatej časti Občianskeho súdneho poriadku obsahuje osobitné ustanovenia o účastníctve (§ 250 OSP). V správnom súdnictve vo všeobecnosti status účastníka bol daný podľa druhej definície účastníkov konania, a teda účastníkom v správnom súdnictve bol ten, ktorého za účastníka zákon označil. Z povahy veci v danom prípade bolo preto vylúčené pristúpenie osoby do konania či už na strane žalobcu, alebo na strane žalovaného podľa § 92 ods. 1 OSP. Správny súd rozhodujúci podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku z uvedených dôvodov nemal zákonné zmocnenie na rozhodovanie podľa § 92 ods. 1 OSP. Povinnosťou krajského súdu bolo rozhodnúť o pribratí tohto účastníka do konania podľa § 250 ods. 1 druhej vety OSP, avšak nie na strane žalobcu, ale ako účastníka správneho konania, práva a povinnosti ktorého by mohli byť zrušením napadnutého rozhodnutia žalovanej dotknuté.

Vychádzajúc z uvedeného najvyšší súd preto dospel k záveru, že krajský súd svojim postupom, ktorým pribral podľa § 92 ods. 1 OSP B. U. K. do konania na strane žalobcu a nepribral ju do konania podľa toho času účinného § 250 ods. 1 veta druhá OSP, sa v konaní dopustil takej vady konania, majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Najvyšší súd z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 492 ods. 2 SSP v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a v spojení § 246c ods. 1 a s § 221 ods. 1 písm. f/, h/ a ods. 2 OSP.

V ďalšom konaní krajský súd rozhodne o vstupe B. U. K. v naznačenom smere do konania a následne s ňou bude konať ako s účastníkom konania, vec znovu prejedná v rozsahu žalobných námietok a opätovne vo veci samej rozhodne. V novom rozhodnutí vo veci znovu rozhodne aj o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.